

ATT VÄLJA FÖRSTORINGSLAMPA...

Vid val av förstoringslampan är det flera saker man måste tänka på, det viktigaste är att börja med att välja rätt *sorts* lampan.

- Om du har en förstoringsapparat med kondensorsystem brukar det vara en **lampan med E27-sockel** som används.
- Om du har en förstoringsapparat med färg- eller Vcce-huvud brukar det vara en **lågvolts (12-24v) halogenlampan** med dikroitisk reflektor som du skall ha.

Opallampor med E27-sockel.

Bland lampor med E27-sockel finns det ett par olika lampor att välja mellan, vilken du skall ha beror dels på huvudriktningen och dels på hur mycket värme som apparaten tål. Huvudriktningen beror på förstoringsapparatens konstruktion.

- ◆ Om du har en kondensorapparat av traditionell typ, med lampan monterad rakt över negativet med sockeln uppåt skall du välja en lampan som har huvudriktningen "rakt framåt" som LPL Teardrop. Men även lampor typ PF603/605 kan användas, dock har de lägre effekt riktad framåt än åt sidan.
- ◆ Om du har en apparat där lampans sida används för att belysa negativet, så kan du antingen använda de nya halogenlamporna med E27-sockel eller de vanliga PF603/605. Fördelen med halogenlamporna är att de har längre livslängd samt högre "Cyan-tal", alltså att du får kortare exponeringstider.

Innan du byter till en lampan med högre effekt måste du kontrollera att apparaten är byggd så att den klarar av att föra bort överskottsvärmen ! Kontrollera också fokuseringen av kondensornlinsen vid byte av lampan.

Halogenlampor för lågspänning.

Detta är en mer avancerad typ av lampan än den vanliga opal-lampan. Denna typ av lampan har en dikroitisk reflektor som släpper igenom ca. 70% av IR-strålningen bakåt medan de reflekterar de användbara våglängderna framåt.

Beroende på hur reflektorn är belagd (och hur jämnt) så får man olika färgteckning, det är bland annat därför det är viktigt att inte snåla på kvaliteten när man köper lampan. För att vara säker på att få högsta kvalitet bör du välja antingen original-lampor (LPL) eller Philips.

Mycket viktigt är att lampan skall monteras så att glödtråden ligger horisontellt, annars finns risk att glödtråden brinner av.

Man måste också se upp så att man inte köper en lampan som är avsedd för projektorer eller annat istället för förstoringsapparater.

Ett exempel på detta är den lampan som hos vissa tillverkare bara benämns enligt ANSI-beteckningen: ELC.

Det finns nämligen två olika ELC-lampor, en är avsedd för förstoringsapparater (PF13631) och en är avsedd för fiberoptik och 16 mm:s filmprojektorer (PF13163).

Sätt i lampan rätt annars påverkas filtreringen!

Båda färghuvudena på bilden nedan är inställda på samma filtervärde, (Max Magenta) enda skillnaden är att i den högra så sitter lampan ytterst lite, nästan försumbart, snett (se bilden på lamphuset). Ändå gör det så stor skillnad på filtreringen.

Några millimeters "sned-montering", av lampan räcker för att få felaktig (för svag) filtrering. →

Förstoringsapparater är försedda med dikroitiska filter. Filtreringen påverkas av ljusets infallsvinkel mot filtret, därför är det mycket viktigt att lampan monteras rätt. Det kan hända att folk tror att filtren (efter ett lampbyte...) har blivit blekta. (Dikroitiska filter kan inte bli blekta...)

Det finns en "tapp" på lampan som skall "klicka i" i ett uttag i lampfästet. **Se till att det gör det !**

